Yne 5 møngø.

Bykii oronuudiin proletaarinuud negedegtii!

BURIAAD-MONGOLIIN YNEN

1936 onii DEKAABRI 11
№ 283 (2016)
ULAAN-YDE KOTO ● 13-daki ƵILEE GARNA

BYKEKOLBOONII KOMUNIIS (bolşovig) PAARTIIIN BURIAAD-MONGOLIIN MOƵIIN KOMITEED, BMASSR-iin TӨBIIN GYICEDKEKE KOMITEED ba BURPROFSOVEEDIIN ӨDӨR BYRIIIN OORGON.

REDAAGCIIN TELEFOONUUD:
Kariuucalgata redaagteriin . . . . . 3—64
Kariuucalgata sekretaariin . . . . . 3—[illegible]
Kedee analiin [illegible] . . . .

KONVEERSIIGI ONCO SONOROOR ӨNGӨRGӨKӨ

Enenii urda garasan niitiin rislamzanuudiin obligaacauudiigi selgelge (konveersi) ol, ton jike udkatai jabuula møn. Obligaaciin selgelge ol, soveed tөkөrigiigi bekiyyleke; manai oronii socialis nөөcөlgiigi өrgөdkөzө, neen deerees azakuin ba sool kylityyriin caaşaa ulanaar debzeke, azalçadiin aza midaraliin byri saizaraka abadalda tusa tөkөm boloko; gyrenii urislamziin kereg abuulgiigi gurimtai bolgoko esen zorilgotoi jym.

Respyyblike dotor obligaaiin selgelge ene onii dekaariiin 15-naas zakalaka josooi. Gyn udkatai ba kariuucal atai gyrenii ene jabuulgiigi olzor sooni, onco sonoroor ngөrgөkiin uçaraa kamagiin yryynde terenii beledkeliigi on sainaar jabuulaka çukala aisan. Gebeç, obligaaca selgelgede beledkeliin kөdөlnөri jөrөnkii respyyblike lotoroo ba ilangajaa Alairiin, Bargazanii, Jaruuniin, M-Şiberiin, Ƶidiin, E-Bulagadiin imaguudta kerkibeç kangaltagyi jabana. Ede aimaguuda, obligaaca selgelgiin tөsөb a graafig yzegdee batalagaadyi, selgelgiigi өngөrgөkө josotoi naidalgatad tomilogdozo batalagdaadyi, azalçan iitiin dunda niite emkidkeliin ba s p r a a v k a өkө kөdөlmөrinyyd buzaai muugaar tabigdasan—ene çar bol, dursagdasan aimauudiin gyicedkomuudiin zyees obligaaca selgyylgiin oliitikiin udka çanariigi oogoogyin yre møn geze BMASSR-iin TGK өөriingөө ojaabri 27-nii togtool soo eke zaasan baina.

Obligaaca selgelgiin zakaaka cagiin tulaçood baikada, ereende iime muu beledkelei baikamnai tesekeer bişe aidal bolono. BMASSR-iin TGK-iin nojaabri 27-nii togooliin yndesen deere mene eseer geegdelee usadkaza, bligaaca selgelgede beledeliin talaar keke josotoi kөlөlmөrinyydee ylesen өdөryyd soo cөm keke bykii ainag rajoonuudiin gyicedkouud, finaansiin tasaguud a møngө nөөcөlkө kaasauudiin zailaşagyi ariuun jalga bolono. Konveersiin dka çanariigi oloniitiin dunla өrgөnөөr nebteryyleke; elgelgiin tөsөb ba graafig nco sonoroor zokiooko; bligaaca selgelgiigi өngөrөkө naidalgatanariigi erkim debkitedees şileze tomiloko; elgelge өngөrgөkө ger aira oloko; spraavkiin stool mkidkeke ba ede bykeniigi өngө cugluulgiigi erçedkeke jabadaltai kolbuulan jauulaka — iime oiriin zorilonuud manai urda tabiaatai aina.

Soveeduudiin Bykekolboonii Oncojaaraltai VIII Kuraliin preziidiymde nөkөd Staalin, Moolotov baina.

ISPAANIDAKI GRAƵDAAN DAINII BAIDAL

Dainii froontnuud deerees

Loondon, dekaabri 8. Madriidaas medeecekeni, өcөgөldөr Madriidiin froontiin bykii yçaastoguudta jike namduu baiba. Gancakan le zasagiin artiileeri yimyyleeçediigi buudaza baisan.

Zasagiin ceregyyd yimyyleeçediin beledeze baigaa şine ataakiigi cokikiin beledkel keze baina. «Tajmsiin» biçekeni, yimyyleeçediin samoliooduudiin Gvadalakaariigi jikeer boombodoson ba Sigyeensiin rajoondo yimyyleeçeddiin artilleeriiin idebkitei boloson jabadal, edenii şine dobtolgo kekee baisaniigi karuulaza baina. Madriid sain bekileetei tula, өgөliin ton kynde berke baidal sooguur jike udaan dain bolozo magad geze gazeeta temdeglene.

(TASS).

***

Bilibaao, dekaabri 7. Biskajskiin froontiin Elorrio rajoondo yimyyleeçed respyyblikiin ceregyydiigi ataakalakiigi sedebeç, cokiuulaza jikeer gemtebe gene.

Astuuriiin froontiin Pola rajoondo zasagiin ceregiin tala oruu yimyyleeçediin keden oficeer ba soldaaduud oroson baina. Tedenii kөөrөsөn deerees, yimyyleeçediin aarmiiin dunda urmaa tasaran, duraa gutaka jabadal delgereze baina ka.

Santandeerskiin froont deere zasagiin ceregyyd amzaltataigaar dobtolozo jabana.

(TASS).

***

Paariiz, dekaabri 8. (TASS). Ispaaniiin ceregiin ministeerst vees dekaabriiin 7-nii ydeşe Madriidta tunkaglasan oficiaalin komiuunike soo kelkeni, 14 çaasta yimyyleeçediin batarei Eskoriaala rajooniigi jikeer boombodobo. Enenees bolozo keden kyyn şarkataa.

Madriidiin froontdo ene өdөr nam өngөrөbө. Karabançeeli şadar Matadoroosiin rajoondo respyyblikiinkid keden gernyydiigi ezelen abaad, tere darui tendee beki zyylgiin kөdөlmөri kesen baina.

JIKE YJER

Ankara. dekaabri 8. (TASS) Gazeetanuudiin medeecekeni, Tyyrcede, Siiriiin kilees balai jike kolo bişe, Adana goorodiin rajoondo aikabtar jike yjer bolobo. Seikaan mөrөnii usan ergiees deeşee 6 meetr өөdөө garaza, sabaas kalisan deerees goorod ba goorod şadariin gazarnuudiigi usan abaza, 600 ger ebderesen ba keden zuun kyyn ykesen baina. 30 minga şakuu kyyn ger bairagyi yldebe. 3 milioon ylyytei tyyrciin liiriin gargaşa boloson baina.

„Njyys kroniikl" medeecene

Loondon dekaabri 3. (TASS). „Njyys kroniikl" biçekeni Aaŋgliin zasagiin abasan medeeceliin josoor, Kadiiks da 2 mingaas ylyy kyytei germaaniiin ceregyyd jiresen baina. Edener yimyyleeçedie tuslakiin tulada Madriidiin froont jabuulagdaba. „Njyys kroniikiin" abasan informaaciin josoor ede ceregyydiin Ispaaniiin teritoori deere buukadani Ispaaniiin yimyyleeçediin foormotoi kubcasa өmөskyylegdebe gene. „Cereg ilegeeze baisan jabadal, ispaaniiin keregte kamaaralcakagyi gesen kelceegi bydyyligeer ebdeze baisan jabadal bolono" geze gazeeta temdeglene.

Yimyyleeçediin samolioduud oloor gemtebe

Loondon dekaabri 8. «Dejli telegraafiin» medecekeni, ispaaniiin faşiis yimyyleeçediin samoliooduud jike olonoor gemtedeg bolono. Ene gemtel bol zasagiin aviaacada, amieerikada bytesen aikabtar syreetei istrebiiteliin bii bolosontoi kolobootoi baina ka. Ene istrebiitel nege çaas soo 368 kilomeetr tyrgeneer niidedeg ba niideze jabakadaa ajuultai kyceteigeer pylemioodoor buudadag baina gene.

(TASS).

BMASSR-n TGK-to

Kabaanii ba Tarbagatain rajoonuudta niitiin urislamzanuudiin obligaaca selgelgiin jabaca tukai Kabaanii rajgyicedkomiin tyryylegçe nөk. *Paatryşeviin*, Tarbagatain rajgyicedkomiin tyryylegçiigi orologço nөk. *Sobeennikoviin* ba gyrenii møngө nөөcөlkө kaasiin ba gyrenii krediidiin ypravleeniiin naçaalnig nөk. *Smirnooviin* i n f o r m a a c i i gi sonosood, BMASSR-iin TGK-iin preziidiym bol, respyyblike dotoroo obligaaca selgelgiin beledkel ton kangaltagyi jabana; keden rajoonii gyicedkomuud obligaaca selgelgiin poliitikiin udka çanariigi toonogyi (Alair, Bargazan, Jaruuna, M.-Şiber, Ƶide, E.-Bulagad ba Ulaan-Ydiin gorsoveed g. m.) geze temdeglebe.

Niite nebteryylgiin kөdөlmөriigi erkimeer jabuulaza, obligaaca selgelgiin poliitikiin udka çanariigi aradzondo oilguulaka. Obligaaca selgeke tөsөbөө cag bolzor sooni sonoskoko, spraavkiin stoolnuudiigi emkidkeke, obligaaca selgelgiin asuudalnuudiigi moziin ba rajoonii gazeetanuud deere biçeke, jarildaa emkidkeke ba cuglaan deegyyr kelcekiigi zakiba.

Selgelgiin yje soo tuskai baira tasalaka, urislamza barigçadiin sojol kylityyriin eriltiigi sainaar kangakiigi bykii yiledberi, zurgaan ba selsoveeduudiin kөtөlbөrilegçediigi ujalgalaka.

Møngө nөөcөlkө kaasaas abtasan şine obligaacanuudiigi møn selgeltiin syyleer abtasan kuuçan obligaacanuudiigi dutaangyi kadagalaza baika jabadalda yiledberiiin, zurgaanuudiin kөtөlbөrilegçed niuuriin kariuucalgataigi uridçalan sanuulaka.

Kolkoozniguud ba өmciin azaltadaas urislamziin møngө cugluulaka tөsөb tasaldakiin ajuulda kyreed baisan tula urislamziin møngө cugluulaka tөsөbөө dyyrgekiin erçemtei kemzee abaka, terenii tula AGK-diin oiriin zasedaani deere keden selsoveeduudiin tyryylegçeneriin ba urislamziin møngө cugluuladag naidalgatadiin iledkelnyydiigi sonosokiigi Kabaanii ba Tarbagatain rajoonuudiin gyicedkeke komiteeduudiin tyryylegçenerte, møn bişe AGK ba selsoveeduudta duradkaka.

Dөrbөdygeer kvaartalda urislamziin møngө cugluulaka tөsөbөө dyyrgeegyi boloni byri katuu kemzee abaka bai sanaa gyrenii møngө nөөcөlkө kaasiin ba gyrenii krediidiin ypravleeniiin naç. nөk. *Smirnoovto* duradkaka —geze BMASSR-iin TGK togtoobo.

Komsomooliin poliit suralcal muuca jabana

AGA. Urda Agiin somonii Staalinii neremzete kolkooziin dergedeki komsomooliin ekin organizaacada poliitikiin suralcal ton muuca jabuulagdana. Zişee abça yzekede, aimagiin komsomooliin komitee doos tomilogdoson propagandiist nөk. *BALDORZO BADMIIN* gedeg poliitikiin suralcal jabuulakadaa, komsomoolçuudiin beledkeliigi narinaar şalgaza yzedeg ygei; sainç, muuç beledkeltei boloni bygede barag «kangaltatai» geze temdegleed mordoçodog jym. Eneen deerees zarima komsomoolçuudani poliitikiin suralcalda jamarç beledkelgyi jiredeg (D. Budiin ba busad). Gadana, ene organizaaciin 22 komsomoolçuud suralcalda kabaadaka josotoi aad, miin 10-11 kyyni suralcana.

Eneen tukaida aimagiin komsomooliin komiteediin zygees ankaraza, Staalinii neremzete kolkooziin dergedeki komsomooliin ekin organizaaciin poliitikiin kөdөlmөriigi şinedken tabika josotoi.

Kara Kaliuun.

4000 tөkөrig tusalamza ababa

Agiin aimagiin Buriaadskiin staanciin kөdөlmөriçөnii ekener M. S. Kondraatijevaa gedeg 8 kyygedtei. Tiin, 1936 onii aavgustda garasan Niine geze bacaganii ba 1934 ondo garasan Aleksaandr geze kөbyynii 5-5 nasa kyretereni zil byriin 4000 tөkөrig mөngө gyrenii zygees tusalamza bolgon abaka bolozo, 1936 ondo 4000 tөk. mөngө aimgyicedkomiin tyryylegçiin orologço nөk. Aslioozovoos nojaabriiin 21 tuşaaza ababa.

Z. Cerenii.

Ulaan-Ydiin soninuud

● *BMASSR-iin Gazartariaalangiin* Arkomaadiin dergede kolkooziin tyryylegçeneriin mergezeliigi deeşelyyleke 3 sariin kyyrse neegdebe. Ene kyyrsede 80 tyryylegçener cuglaraad baina.

● *Enenii urda garasan* gyrenii dotoriin urislamzanuudiin obligaacanuudiin selgelge jabuulakadaa, tusalalcaka komiisanuud ba kөdөөgyyr jabaka naidalgatanariin gariin abalga bologoko tuskai instryygciigi BMASSR-n TGK buriaad kelen deere keblen garagaza baina. Eneniigi dekaabri sara soo taraaka baina.

***

Oordento Kuca Namsarain «Tiime baigaa» geze şine garasan zokiooliigi zon buliaaldaza abaad unşana.

Batacerenii.

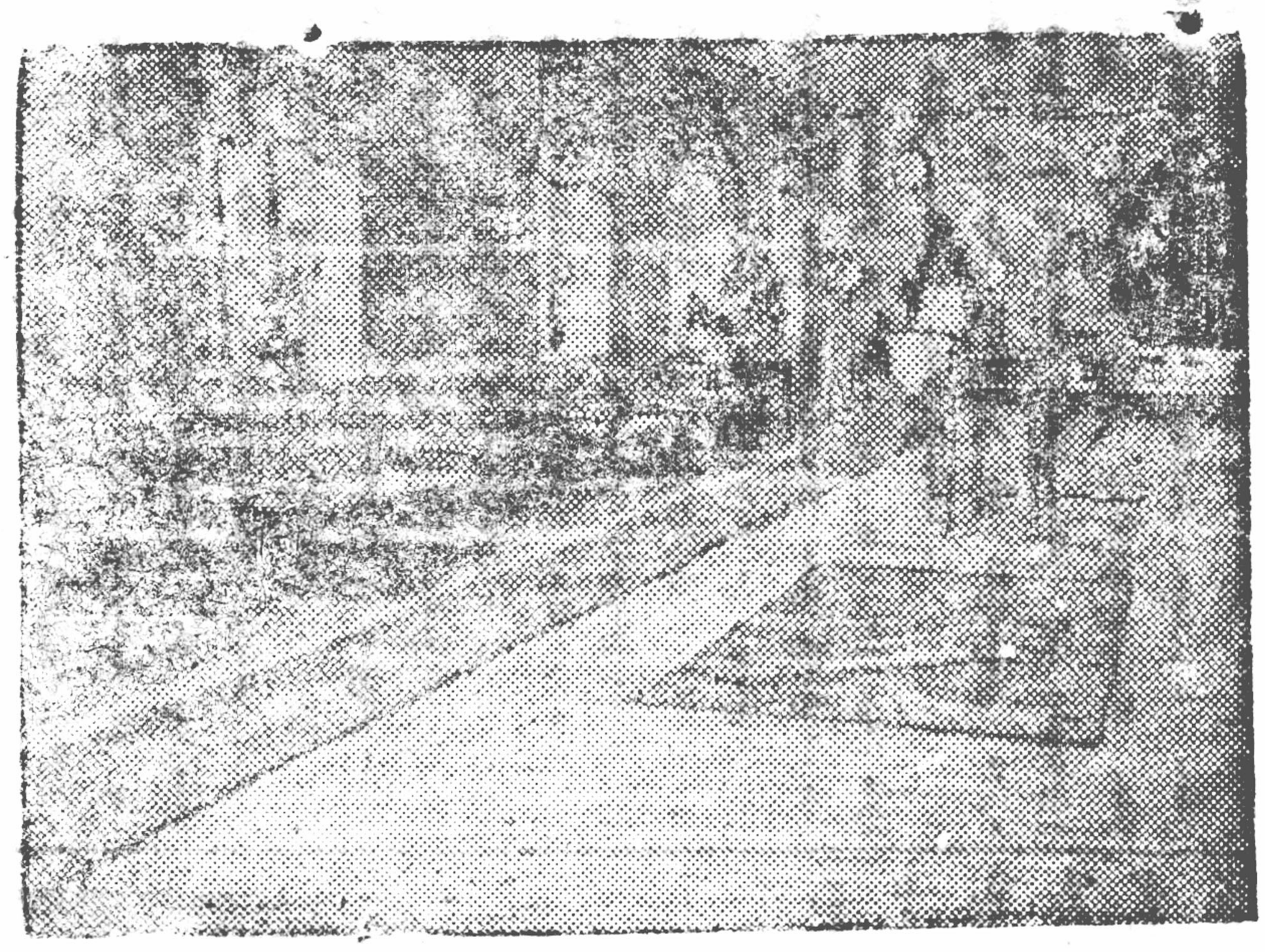

Soveed orenii zolto kyyged ojuun biligee badaruulaka kamag erkiigi byrin edlene.

ZURAG DEERE: Ulaan-Ydiin suragçadiin ba pioneernuudiin bai şanii biliaar daar naadaka tasalga. (Şaraapoviin foto)

Tөrөkө ynieediigi karuusalaka zaabari

Tөrөkө ynieen bol 280 tukai өdөr bolozo tugalladag. Eke sooki tugal ilangajaa syylçiin 3 sara soo mika bejee kycedeg. Ene yjedeni ynieendee өdөr byri kyçetei tezeel (ootrubi, ovioos) 1-ees 2 kiilo kyreter, mineraalta tezeel (dabasa, kuzar) 80-aas 100 graam kyreter өgөlcөkөni çukala. Tөrөkө ynieediigi ankaraltaigaar, narinaar karuusalaka keregtei. Tөrөkө ynieediigi ene tere juumaar çanga neşyyleze orkibol, tugal kajaza boloko. Tөrөkө ynieediigi өdөr byri ceber agaarta, salkinda jabuulaka keregtei. Zygeer kyiten, karalgan, şuurgan өdөrnyydte ba gazariin gilyyr kaltiruukai baikada, mөn tөrөkөni oirotoson ynieegi gargaza bolokogyi. Bylieen usaar (ceelsiin 10-15 graadus) usalaka, tөrөkөөsөni urda 5-7 konog urda tөrөlgiin bairada oruulaka keregtei. Ynieediin tөrөkө bairani dulaakan, saruul, ceber ba kuurai baika josotoi. Debiskereni şine ba zuzaan baika josotoi. Tөrөkөөsөni 10-15 konog urda ideke tezeel kooliini noormiigi kakastani kyreter baga bologoko, siloos өgөlgiigi zogsooko josotoi.

Syylçiin gurban sara soo buritai ba yzengi bolon kyiten noiton ba mөlisөtөi tezeel өgçө ton bolokogyi korotoi gekede, ynieen tugal kajaza boloko.

Zooteeknig Bildyyşkinov.

Sanaagaa amarça bolokogyi

Kori. Ydiin somonii Kiiroviin neremzete kolkooz (tyryylegçeni Banzaragşiin), gyrenii tөsөbiin josoor 1273 tologoi ykertei, 185 tologoi aduutai, 1951 koni jamaatai ba 43 gakaitai boloko baisan aad, nojaabri sariin ecesiin medeegeer 1297 ykertei, 186 aduusatai 2185 koni jamaatai, 97 gakaitai bolozo, maliingaa bykii sөrөg deereni tөsөbөө ylyylen dyyrgebe.

Mөn bykii maldaa dulaan ba dulaabtar bairanuudiigi beledkesen, maliin tezeeliin balaans zokioozo өbөsө, soloomo geke metiin tezeeliigi malçadiingaa kariuucalgada byrin tuşaaza өgөbө.

Zygeer, 1936 ba 37 ondo abtaka tөliin bairiin barilgani gyiced dyyreedyi, eneniigi oiriin kedeken konog soo dyyrgekeer temeceze jabana. Mөnөө ene kolkooziin malnuudani jike targan, malçadani azaldaa ton sain kariuucalgatai kandadag deerees byteeciin talaar sain zişee karuuladag.

Kiiroviin neremzete kolkooziinkid kadaa, oloson amzaltadaa sanaagaa amaraka bişe, malazaliin stakaanovtanii respyybliikiin kuralda mandaad abakiin tөlөө temeceke, malazal deeree baisan dutuunuudaa byrin usadkaka josotoi.

DAM-ZAM.

Pooçtiin tөөrimөөr kanceliaartai somsoveed

AGA. Urda Agiin somonii soveedto pooçtoor jabasan, biçegyyd gazeeta zurnaalnuud kyrekeleere, somsoveediin kanceliaar soo tөөriçedeg baina. Uçar şaltagaani, ene somonii pooçtiin jabuulgiigi erkiledeg, somsoveediin kereg kөtөlөgçө nөk. *Baldoriiin* gedeg, somoniigoo kolkoozuudta jiresen biçegyyd ba eldeb gazeetanuud, zurnaalnuudiigi abasan cagtaa tuskaita ezedteni damzuuldag ygei, somsoveediin kanceliaarta 10-15 konogto daradag baina. *Zişeelebel:* Urda-Agiin somonii *Staalinii* neremzete kolkooziin kolkoozniguudiin zakisan gazeetanuud bolzor soogoo kylieegdedeg ygei, sariin dyyreke boloson koino gancata 10-16 kesegeer jiredeg. Mөn kolkooziin kolkozniguud ene 1936 on dotor 12 keseg «B. M. Ynen» gazeetiigi zakisan, tiin tooto gazeetani gyicedeer ba noomir aldadgyi abtadag ygei, kododoo dutuu abtadag. Gadana, 1937 onii gazeetanuudiin zakil odoo kyreter jabuulanagyi.

Ene kereg tukai somsoveediin tyryy nөk. D. Z. Bolodiindo kelegdesenç bol, nөk Bolodiin eneen tukai ankaralaa tabiza, somoniigoo pooçtiin keregiigi saizaruulaka tukai kemzee abanagyi.

Aimagiin gyicedkom ba pooçtiin tasagaas ene keregiigi şalgan yzeze kolkoozniguudiin zakisan gazeetanuudiigi ezedteni gyicedeer kyre geke kemzee abaka ba azalçadiin keregte kaişa keregeer kandasan nөk. *Baldoriiindo* kubita zemiini amasuulaka josotoi.

C. Agiinskii.

45 tөkөrig cugluulaba

AGA. Urda Agiin somonii Staalinii neremzete kolkooziin dergedeki komsomooliin ekin organizaaciin komsomoolçuud (komiteediin sekretaar Zalcabiin) bol Ispaaniin geroilig temecelçediin ekener ba kyykedte tusalamza bolgon 45 tөk. mөngө cugluulaza jabuulaba.

C. AGIINSKII.

SONOSKOL

„Ynen“ gazeetada biçedeg nөkөd aa!

Dariikan cagaa өөsөdiingөө todorkoi aasuudiigi (pooştiin tasag, aimag, somon, kolkoo... өөriin nere obog gyiced todoor) «YNEN» gaze... redaagcada ilegeegtii. Ziliin eces bolobo, tanai g... raariin toocoo keke aad, aadresiitnai sain me... gyigees saataza bainabdi.

REDAAGCA.

Krasnojaarskaas c... garaBaBdi

Krasnojaarsk, noja... (Manai korrespondee... Ulaan-Ydees—Moskvaa... ter jabagaar—canaar... zorison bacagadiin kor... dekaabriiin 4-dө «Kras... rskii Rabooçi» geze ga... redaagcada boloson... gada baiba. «Solovei... vyşko» geze kinoo k... «Vassa Zeleznioovaa... pijeeca teaatrnuudta... karasan baina. Teaatri... legtiiv ajanda zorig... jike kyndeleze kylieel... kaabriiin 5-da do... yzyylekedeni, ajançad... jenyyd ton elyyr bai... şaa jabaka bolobobdi... ydeşe ciirkede oroko... ciirkiin direekce mө... luunaar ugtaa sen. ... riiin 6-da Staalinii Ko... ciin abtasanii bajar... monstraacada orolco... tingede *Liiza Konstan...* amarçalgiin yge kelee... giin syyleer paartiiin... riin komiteediin s... nөk. *Goliuudovto* ba... mooliin kizkomiin s... nөk. *Bolişakoovto* o... zaabdi.

Dekaabriiin 7 өg... caaşanki zamdaa ga... Krasnojaarskaas gara... remnei kizaariin gyi... komiteediin tyryyleg... *Titoov* bailcaba. T... konolgo kyreter... jaarskiin keden cana... maandiigi ydeşebe.

Butan...

Kariuucalgata reda... tyr orologço D. A...

Taa «Buriaadm... Ynen» gazeetiigi zak... Kerbee zakiza abad... baibal çamdaza zak... regtei.

Gazeeta zakidaggy... tiiin, komsomooliin... ba kөdөlmөriçөn ko... guud baika josogyi.

Mөnөөdө...

Kinoo-teaatrta

Kinoo „Erdem“

„Pokoleenije PoBediit...

(Duugardag)

Kinoo „Progrees“

Çeloveek nevidiimk...

(Duugardag...

Noomir gargasan CEVEENII.Kinan şalgagça KORÇONZABIIN. Verstaalagça C. BATIIN. «B.-M. Praavda» ba «Ynenii» tipograafi. Ypolglavl...